

Cây ở Trường Sa

Chú của Nam là bộ đội hải quân ở Trường Sa. Ngày trở về đất liền, chú cho Nam xem những bức ảnh chụp trên những hòn đảo xa xôi giữa đại dương xanh biếc.

– Đây là đảo Nam Yết, hòn đảo lớn rợp bóng dừa. Đây là đảo Sinh Tồn, hòn đảo này nhỏ thôi nhưng được bọc trong màu xanh của mù u, phi lao và nhiều loài cây khác. Đảo sum suê những rừng cây tra này là Trường Sa Lớn, có cả những bụi cây bảo táp tươi tốt mọc viền quanh đảo như một hàng rào tự nhiên. Còn đây, Song Tử Tây, ở phía bắc Trường Sa với hàng trăm cây phong ba phủ xanh

các tuyến đường quanh đảo. Và đảo nào cũng có bàng vuông, loài cây có hoa nở về đêm trông giống hệt chùm pháo hoa màu trắng tím...

Nam thốt lên:

– Những loài cây này có ích gì cho con người không hả chú?

– Nhiều lắm chứ. Cây nào cũng góp phần giữ đất, chắn sóng, chắn gió và điều hòa sinh thái. Cây bảo táp còn dùng làm thuốc và lá bàng vuông được các chú dùng để gói bánh chưng khi Tết đến xuân về. Cây tra thì cho quả vào mùa hè, vị chua ngọt được coi là “nho của Trường Sa”. Lá tra non có vị chát mà ngon, trở thành rau trong bữa ăn của các chú bộ đội trên đảo...

– Thế ở đó các chú có trồng rau không ạ?

– Rau được trồng trong các thùng xốp với chút đất ít ỏi mang từ đất liền vào và được tưới rất tiết kiệm bằng nước mưa. Cháu biết không, để có một vườn rau xanh, cần rất nhiều công chăm sóc, nâng niu của các chú!

Thì ra là vậy. Nam mơ ước được một lần đến đó, nơi có những loài cây sống với con người thật gần gũi, như giữa quê nhà.

Chú bò màu xanh

Nghỉ hè, mẹ cho Su về quê ngoại. Ở đó có cánh đồng lúa chiêm đang vào vụ gặt và những chú bò hiền như sợi rơm. Buổi trưa Su thường trốn ngủ, cùng bọn trẻ trong xóm chạy ra đồng bắt cào cào.

Su lấy cọng cỏ may ngoáy vào mũi một chú bò vàng. Chú ta chỉ lúc lắc đầu, không giận. Cứ như chú đã quen Su từ lâu lắm. Để cho bò khỏi nắng, Su vặt lá đậu biếc đắp kín lưng bò. Dây đậu biếc leo um tùm xanh ngắt trên bờ rào, rủ xuống những

bông hoa thanh khiết màu tím thắm, xanh lam. Trời càng nắng to, đậu biếc càng trở hoa, hoa đậu biếc rung rinh như cánh bướm chực bay trong gió hè mát rượi.

Vào năm học mới, trong giờ tập vẽ các bạn thi nhau vẽ những cảnh ở thành phố với ô tô, nhà cao tầng. Có bạn vẽ người máy, siêu nhân. Có bạn vẽ người ngoài hành tinh và những phi thuyền lượn bay trong vũ trụ. Riêng bức tranh của Su vẽ cảnh nông thôn với con đường đê ngoằn ngoèo uốn lượn, chiếc cổng tam quan cổ kính đầu làng, những đồng rơm vàng ươm và một chú bò có bộ lông màu xanh lục. Trên lưng bò còn điểm vài cánh bướm xanh lam, tím biếc. Cô giáo khen Su vẽ giỏi, nhưng cô thắc mắc vì sao lông bò lại màu xanh.

Su giải thích cho cô hiểu. Cô cười rất vui. Cả lớp cũng cười, vỗ tay thích thú. Cô khuyên lớp nên học tập bạn Su và nói:

– Các em có thể vẽ những gì mình muốn để phát huy trí tưởng tượng. Nhưng để trở thành họa sĩ giỏi thì phải chịu khó quan sát cảnh vật, và trước hết nên vẽ những gì mình thấy, những gì thân thuộc trong cuộc sống hằng ngày.

“Khu rừng cổ tích”

Nhà Na ở cạnh khu rừng thuộc vườn quốc gia Hoàng Liên. Mùa thu, chú của Na từ Hà Nội lên chơi. Chú là nhà văn viết truyện cho thiếu nhi, rất vui tính.

Bố Na chỉ tay lên núi và tự hào giới thiệu với chú. Trên vách đá cheo leo kia là những cây vân sam lực lưỡng, được thế giới coi như báu vật, tán xanh rờn tỏa rộng mênh mông. Lên cao nữa sẽ gặp đỗ quyên, đủ các loại hoa đỏ hoa vàng, cùng những ngọn thiết sam cao vút giữa trời, mấy trăm năm ươm vào mây trắng. Trong rừng rậm nguyên sinh còn thông đỏ, bách xanh, toàn những loài vô cùng quý hiếm, và hơn bảy trăm loài cây dược liệu, gần hai trăm loài phong lan...

Chú nghe một cách hứng thú. Chú nói rừng đang đẹp và yên tĩnh, chú sẽ ở đây đến hết mùa thu để tìm hiểu và viết về các loài cây đặc biệt này.

Một hôm theo chú vào rừng, Na bắt gặp một cảnh thần kì. Trên bãi cỏ, bầy sóc đang gặm nhấm những viên kẹo trắng thơm. Dưới mỗi hòn đá, gốc cây còn giấu một đồng tiền vàng, hòn bi xanh hay con búp bê nhỏ xíu. Na ngạc nhiên lắm, còn chú thì tin chắc một ông tiên nào đó đã tặng Na điều thú vị này.

Về nhà, Na háo hức kể về “khu rừng cổ tích” cho mẹ nghe. Mẹ tủm tỉm cười. Hôm sau mẹ cho

Na biết, để làm cho Na bất ngờ và vui thích, chính chú đã đem những vật xinh xắn ấy đặt trong rừng.

Na suy nghĩ rồi bảo chú:

– Cháu rất vui, nhưng vẫn phê bình chú. Ở vườn quốc gia có treo tấm biển “Cấm vứt rác trong rừng” đó, chú biết không?

Chú đứng nghiêm:

– Chú xin nghiêm túc rút kinh nghiệm!

Na và cả nhà cùng cười.

Chim phóng sinh

Ngày rằm theo bà đi chợ, Quý gặp một người bán chim. Ngoài lồng chim dán giấy đề ba chữ “Chim phóng sinh”. Quý hỏi:

– Chim phóng sinh là chim gì hả bà?

Bà giải thích:

– Chim mua về rồi thả cho nó bay đi, gọi là chim phóng sinh cháu ạ.

– Sao lại làm thế hả bà? - Quý thắc mắc.

– Người ta làm thế vì quan niệm đó là điều tốt, điều thiện. Các con chim sẽ không bị giết hoặc bị giam cầm nữa. Cháu đã hiểu chưa?

Quý nghĩ ngợi hồi lâu rồi nói:

– Cháu hiểu ạ. Nhưng cháu nghĩ càng có nhiều người mua chim thì sẽ càng có nhiều người đi bắt chim về để bán. Như thế là làm khổ loài chim.

Bà gặt gù:

– Cháu còn nhỏ mà đã biết nghĩ sâu xa. Đúng vậy, sau những ngày bị giam, nhiều con chim được thả ra đã rất yếu, không bay được nữa. Có con chết ngay sau đó. Rồi những chim non ở tổ đợi bố mẹ tha mỗi về, đợi lâu quá cũng chết vì đói, trong khi chim bố, chim mẹ đã chết hoặc vẫn bị giam.

– Tội nghiệp loài chim... – Quý thốt lên.

– Lại có những kẻ rình lúc người ta thả chim ra thì chụp bắt rồi đem bán. Cứ thế tạo thành cái vòng luẩn quẩn và những con chim không tránh khỏi kiếp giam cầm. Mua chim phóng sinh, tưởng là điều tốt nhưng lại vô tình tiếp tay cho việc xấu. Không nên mua bán chim phóng sinh, cháu ạ.

Trên đường về, Quý im lặng. Em nhớ khi xem tivi, thấy trên thế giới có những quảng trường đầy chim bồ câu, những công viên hươu nai sống lẫn với người, đẹp như trong cổ tích. Em muốn nước mình cũng có những thành phố thân thiện với thú và chim.

Cây gạo ông trồng

Nhà Thắm ở ven sông. Phía trước nhà có một cây gạo, cứ đến tháng Ba hoa lại nở đỏ ối một góc trời. Một sắc đỏ thật huy hoàng, dường như được tích tụ âm thầm qua mùa đông giá lạnh ở trong cây, đợi đến tháng Ba là đột ngột bung ra, tràn trề như thắp lửa. Bông hoa gạo phồng phao, dày mỏng, khi rơi xuống năm cánh đỏ tươi xoay tròn như chong chóng, Thắm và các bạn trong xóm thường nhặt xâu thành chuỗi hoặc bày trên bãi cỏ chơi đồ hàng. Suốt mùa xuân chim từ đâu bay về từng đàn, đậu kín các cành cây, riu rít. Tiếng chim làm náo động cả triền sông.

Bà bảo đó là cây gạo ông trồng.

